

02.11.2014

Tapahtumajärjestäjän tueksi

Tämä dokumentti on tarkoitettu piirin tai lippukunnan tapahtuman järjestäjälle tueksi erityisesti silloin, kun tapahtuma suuntautuu saaristoon tai rannikolle alueille (Parainen, Ahvenanamaa, Turunmaan saaristo), joilla on normaalia korkeampi riski sairastua punkkien levittämiin infektioihin (borrelioosi ja aivotulehdus).

Teksti pohjautuu piirin tekemään selvitystyöhön koskien punkkien ja niiden levittämien tautien esiintyvyyteen piirin alueella.

Huomioikaa TBE-rokotteen kolmivaiheisuus ja pistosten välinen aikataulu. Kesäleiriä suunniteltaessa on rokotteesta hyvä mainita jo alkuvuonna, jotta perheet pystyvät ajoissa varautumaan ja rokottautumaan halutessaan.

Tekstiä voi käyttää sellaisenaan tai muokata omaa tapahtumakirjeeseen sopivammaksi. Asiasisällön muokkaamista ei suositella ja muokattaessa sisällön oikeellisuudesta vastuu siirtyy muokkaajalle.

Tapahtumakirjeeseen liitettävä tekstisuositus

Retki/leiri/kurssi/kisa suuntautuu saaristoon/rannikolle alueelle, jossa on normaalia korkeampi riski sairastua punkin levittämiin tauteihin (borrelioosi ja puutiaisaivotulehdus). Riski on kuitenkin edelleen verrattain pieni, suurempi riski on esimerkiksi saada käärmeen purema tai ampiaisen pistos.

Paras henkilökohtainen keino suojautua kummaltakin punkkien levittämältä taudilta on ennaltaehkäistä punkin puremat pukeutumalla järkevästi, kun liikumme riskimaastossa (heinikot ja kosteat metsät). Tulemme näissä tilanteissa ohjeistamaan jokaista pukeutumaan pitkiin housuihin ja pitkähihaiseen paitaan. Paljaille ihoalueille on hyvä levittää punkkikarkotetta (osallistujan henkilökohtainen varuste).

Borrelioositartuntoja ehkäisemme lisäksi päivittäisillä punkkitarkastuksilla, sillä borrelioositartunnan riski kasvaa puremasta kuluneen ajan myötä. Pääsääntöisesti tartunta tapahtuu vasta tuntien päästä puremasta, jopa vasta vuorokauden päästä. Aikaisessa vaiheessa irrotettu punkki vähentää merkittävästi sairastumisriskiä. Siksi on tärkeää, että jos itsestään löytää kiinnittyneen punkin tulee siitä ilmoittaa välittömästi aikuiselle/johtajalle, vaikka punkki olisi kiinni ikävissäkin paikassa.

Puutiaisaivotulehdus (TBE-virus) tarttuu välittömästi punkin puremasta, mikäli punkki on viruksen kantaja (n. 1 % punkeista). Aivotulehdukseen on olemassa maksullinen rokote, jota Terveysten ja hyvinvoinninlaitos suosittelee henkilöille, jotka liikkuvat paljon saaristossa riskialueilla. Rokotuksen ottaminen on kuitenkin jokaisen henkilökohtainen päätös, eikä se ole edellytys osallistumiselle. Rokotteesta lisää tietoa saa omasta terveyskeskuksesta.